

Alar Kotli tütar Anu Kotli rääkis, et kunagi ehtisid maja akende vahesid uhked joonistused.

2 X ANDRES PULVER

Väike-Maarja rahvas päästab Kotli maja

Keset Väike-Maarjat seisab juba aastaid tühjana maja, kus kunagi pesitsesid külanõukogu, rahvamalevlased ja miilitsapunkt. Ja kuhu pätid esimese hooga plate peale viidi.

ANDRES PULVER
andres.pulver@ajaleht.ee

Tegelikult ehitas selle maja Väike-Maarjast pärit kuulus arhitekt Alar Kotli oma vanematele. Maja sai valmis 1933. aasta sügisel ehk 80 aastat tagasi ning Johan ja Elsa Kotli said seal elada seitse aastat.

Veel seitse aastat üheksakümnendate alguses on majas elu olnud, siis kasutas seda koduna Alar Kotli pojatütar. Kunagi aastate eest oli kultuurilooliselt olulises ja ilusas hoones majavalitsus, viimati kasutas seda Virumaa Veepumba-keskus. Alates 2005. aastast on aga maja tühi seisnud.

Alar Kotli tütar Anu Kotli rääkis, et pereringis on igasuguseid plaane peetud, kuid pika maa tagant ei jõua maja eest hoolitseda. «Tahaksime, et see maja ei muutuks lihtsalt ühe perekonna koduks, vaid leiaks mingi avaliku kasutuse,» lausub Anu Kotli.

Kaarli talu perenaise, arhitektuuri- ja koduloohuvilise Kadri Kopso eestvõttel kogunes kolmapäeva õhtul Kotli maja tulevikku arutama mitukümmend inimest.

Anu Kotli sõnul andis tööke inimeste kokkukutsumiseks asjaolu, et aleviku keskel asuva magusa kinnistu vastu on hakanud huvi tundma suvilautodega tegelev ettevõtte, mis tahaks teha suurele krundile autode müügiplatsi.

«Ma millegipärast arvan, et selline lahendus ei ole Väike-Maarja huvides,» kõneles Kotli ja lisas, et omanikud on avatud igasugustele ideedele ja oluline on, et majale saaks elu sisse, kuna hoonetele ei ole tervislik tühjal seista ning see muu-

tub iga aastaga üha «õhemaks».

Omanikud on tema sõnul sobiva idee puhul valmis läbirääkimisi pidama ning kinnistumüümise või rentimise kõrval võib kõne alla tulla ka selle kinkimine.

Koosolemisel käidi välja ideid, et majja võiks rajada kodumajutuse, laste mängutoa, käsitöökese, talukaupade müügikoha. Aga igal juhul tuleks kindlasti jäädvustada ka Alar Kotli ja üldse Kotlite pere mälestust.

Tervet maja muuseumiks muuta ei peetud otstarbekaks, sest vallal puuduvad vahendid selle majandamiseks.

Väike-Maarja vallavanem Indrek Kesküla arvas, et ka majutuskohta loomine on küsitav, sest Väike-Maarjasse on tulemas hostel ning kahele majutusasutusele lihtsalt ei pruugi

kliente jätkuda. Georgi söögitoa omanik Avo Part rääkis, et soovis kümmekond aastat tagasi söögitoa naabruses asuvat Kotli maja osta, et sinna majutusasutus teha, kuid toona ei tahtnud omanikud sellest kuulda.

«Lootsime, et suudame maja ise kasutusse võtta, aga praeguseks on selge, et nii seda edasi pidada ei ole mõtet,» selgitas Anu Kotli kunagist müügist keeldumist.

Põllumees Jaak Läänemets pakkus välja, et lõppeks võiks ju hoone ka kellegi koduks saada, Kotli mälestuse saaks aga jäädvustada ühes toas, millel eraldi sissepääs või hoopis kõrvalhoones, mis niikuinii vaja ehitada. «Aga igal juhul peab siis majaomanikel sellise asja vastu huvi olema,» lisas ta.

Indrek Kesküla rääkis, et Väike-Maarja sõprusvalla Son-

kajärvi volikogu esimehe abi-kaasa on nukumeister ning igal suvel on kolm tuba nende kodust avatud nukumuuseumina.

Olukorra muudab keeruliseks see, et vana maja vajab tõsiselt remonti – vahetamist tahavad katus, elektrisüsteem, veepiisakanalisatsioonitorud, ukseaknad, hoone on vaja ka soojustada. Kõik see nõuab päris palju raha.

Väike-Maarja vallavalitsuse arendus-ettevõtlusnõunik Ene Preem selgitas, et Euroopa Liidu rahakraanidest tuleb eurosid järgmistel aastatel taolisteks ettevõtmisteks suhteliselt kitsilt.

Pigem on tema hinnangul võimalusi maja korda tegemiseks toetust saada ettevõtjal.

«Vähemalt sai arutelu käima lükatud, ega tormata polegi kuhugi vaja,» jäi Kadri Kopso kokkusaamisele rahule.